

Music-Theoretical Terminology in the Publications of the Field Workers of the Institute of Music in the 1950s

Goritza Naydenova

The 1950s were a turning point in the development of Bulgarian musical folklore studies, during which – alongside all other changes that occurred with establishing the Institute of Music at the Bulgarian Academy of Sciences – the requirement to write and publish texts was additionally placed on the field workers. For the most part, these were extensive and detailed articles, ethnographically oriented, more specifically music-ethnographic, a substantial part of which consists of the description of a musical text, conveyed through words. In this context, the description is an essential tool of the ‘rescue’ science and one of the means of preserving the samples and/or information about them. On the other hand, the description itself, through the terminology used, follows or reflects already existing or currently maturing theoretical systems, integrating them or engaging in dialogue with them. This article attempts to reconstruct the picture of musical terminology in the publications of the field workers of the 1950s and, at least to some extent, to show the views that are its sources (in the overwhelming majority of cases, music folklorists do not mention them). Terms related to various aspects of describing music (rhythmical features, modal organization, structure of songs) are considered, and it is revealed that during this period, there was no uniformity between music folklorists in the terminological choices in any of these analytical areas. They found some theoretical support

in Béla Bartók (with Raina Katsarova), Asen Karastoyanov (Raina Katsarova and Elena Stoin), Ogolevets (Raina Katsarova), Dobri Hristov and Vasil Stoin (Raina Katsarova and Nikolay Kaufman), and Stoyan Djoudjeff (Elena Stoin and Ivan Kachulev). Other terms appear as 'handy terminology' and are borrowed from Western European music theory in the form in which it is taught at the Academy of Music. In general, Stoyan Djoudjeff's theoretical system (first published in the mid-1950s) remained apart from their work or was accepted with reservations. In all aspects of explicating music, the terminology (and the theoretical framework it implied) would only later become systematized and standardized, and the 1950s were essentially the starting point of this process.

Keywords: *musical ethnography, terminology, Raina Katsarova, Elena Stoin, Nikolay Kaufman*

Prof. Goritza Naydenova, PhD,
Music Department,
Institute of Art Studies,
Bulgarian Academy of Sciences;
"Prof. Pancho Vladigerov"
National Academy of Music;
e-mail: g.naydenova@artstudies.bg

The study is a result of the implementation of project BG16RFPR002-1.014-0011 Sustainable Development of the Center of Excellence "Heritage BG", funded under the grant aid procedure BG16RFPR002-1.014 "Sustainable Development of Centers of Excellence and Centers of Competence, Including Specific Infrastructures or Their Associations from the National Roadmap for Scientific Infrastructure".

Литература / Bibliography

Ботушаров, Любен (2004). Стоян Джуджев и терминологията на неравноделността. – В: *Българско музикознание*, 2004, № 1, с. 41 – 52 [Botuscharov, Luben (2004). Stoyan Djoudjeff i terminologiyata na neravnodelnostta. – In: Bulgarian Musicology, 2004, № 1, s. 41 – 52].

Ботушаров, Любен (2005). „Всичко е правила добросъвестно“. Интервю с Елена Стоин. – В: *Българско музикознание*, 2005, № 4, с. 117 – 144 [Botuscharov, Luben (2005). „Vsichko e pravila dobrosavestno“. Intervyu s Elena Stoin. – In: Bulgarian Musicology, 2005, № 4, s. 117 – 144].

Булева, Марияна (2025). За музикалната теория – същност, изследователски процес, методология. Плевен, 2025, ръкопис [Buleva, Mariyana (2025). Za muzikalnata teoriya – sashtnost, izsledovatelски protses, metodologiya. Pleven, 2025, rakopis].

Джиджев, Тодор (1986). Елена Стоин. Анкета. – В: *Българска музика*, 1986, № 5, с. 38 – 45 [Djidjev, Todor (1986). Elena Stoin. Anketa. – In: Balgarska muzika, 1986, № 5, s. 38 – 45].

Джуджев, Стоян (1945). Българска народна хореография. София: Национална музикална академия, 1945 [Djoudjeff, Stoyan (1945). Balgarska narodna horeografiya. Sofia: Natsionalna muzikalna akademiya, 1945].

Джуджев, Стоян (1954). Теория на българската народна музика. Т. 1. Метрика и ритмика. София: Наука и изкуство, 1954 [Djoudjeff, Stoyan (1954). Teoriya na balgarskata narodna muzika. T. 1. Metrika i ritmika. Sofia: Nauka i izkustvo, 1954].

Джуджев, Стоян (1955). Теория на българската народна музика. Т. 2. Мелодика. София: Наука и изкуство, 1955 [Djoudjeff, Stoyan (1955). Teoriya na balgarskata narodna muzika. T. 2. Melodika. Sofia: Nauka i izkustvo, 1955].

Джуджев, Стоян (1956). Теория на българската народна музика. Т. 3. Морфология и прозодия. София: Наука и изкуство, 1956 [Djoudjeff, Stoyan (1956). Teoriya na balgarskata narodna muzika. T. 3. Morfologiya i prozodiya. Sofia: Nauka i izkustvo, 1956].

Джуджев, Стоян (1967). Кацарова-Кукудова, Райна. – В: **Кръстев, Венелин** (отг. ред.). *Енциклопедия на българската музикална култура*. София: БАН, 1967, с. 273 – 274 [Djoudjeff, Stoyan (1967). Katsarova-Kukudova, Raina. – In: Krastev, Venelin (otg. red.). Entsiklopediya na balgarskata muzikalna kultura. Sofia: BAS, 1967, s. 273 – 274].

Джуджев, Стоян (1975). Българска народна музика. Т. 2. София: Музика, 1975 [Djoudjeff, Stoyan (1975). Balgarska narodna muzika. T. 2. Sofia: Muzika, 1975].

Захариева, Светлана (2000). Неравноделността – национална крепост на българската музикално-фолклорна наука (върху текстове на Добри Христов). – В: *Българско музикознание*, 2000, № 4, с. 87 – 108 [Zaharieva, Svetlana (2000). Neravnodelnostta – natsionalna krepост na balgarskata muzikalno-folklorna nauka (varhu tekstove na Dobri Hristov). – In: Bulgarian Musicology, 2000, № 4, s. 87 – 108].

Карастоянов, Асен (1950). Мелодични и хармонични основи на българската народна песен. София: БАН, 1950 [Karastoyanov, Asen (1950). Melodichni i harmonichni osnovi na balgarskata narodna pesen. Sofia: BAS, 1950].

Кауфман, Николай (1954). Двугласното пеене в Родопския край. – В: *Българска музика*, 1954, № 10, с. 26 – 28 [Kaufman, Nikolay (1954). Dvuglasnoto peene v Rodopskiya kraj. – In: Balgarska muzika, 1954, № 10, s. 26 – 28].

Кауфман, Николай (1956а). За тривременния такт в хороводните песни от Пиринския край. – В: *Българска музика*, 1956, № 8, с. 13 – 17 [Kaufman, Nikolay (1956a). Za trivremenniya takt v horovodnite pesni ot Pirinskiya kraj. – In: *Balgarska muzika*, 1956, № 8, s. 13 – 17].

Кауфман, Николай (1956б). Механичното записване на народните песни. – В: *Българска музика*, 1956, № 2, с. 16 – 20 [Kaufman, Nikolay (1956b). Mehanichnoto zapisvane na narodnite pesni. – In: *Balgarska muzika*, 1956, № 2, s. 16 – 20].

Кауфман, Николай (1957). В отговор на Александър Моцев. – В: *Българска музика*, 1957, № 2, с. 31 – 34 [Kaufman, Nikolay (1957). V otgovor na Alexander Motsev. – In: *Balgarska muzika*, 1957, № 2, s. 31 – 34].

Кауфман, Николай (1958а). Песни от Благоевградско. – В: *Българска музика*, 1958, № 3, с. 27 – 31 [Kaufman, Nikolay (1958a). Pesni ot Blagoevgradsko. – In: *Balgarska muzika*, 1958, № 3, s. 27 – 31].

Кауфман, Николай (1958б). Песни от Благоевградско (продължение). – В: *Българска музика*, 1958, № 4 – 5, с. 26 – 31 [Kaufman, Nikolay (1958b). Pesni ot Blagoevgradsko (prodalzhenie). – In: *Balgarska muzika*, 1958, № 4 – 5, s. 26 – 31].

Кауфман, Николай (1960). Народни песни от Смолянско и Маданско. – В: *Известия на Института за музика*, 7, 1960, с. 79 – 208 [Kaufman, Nikolay (1960). Narodni pesni ot Smolyansko i Madansko. – In: *Izvestiya na Instituta za muzika*, 7, 1960, s. 79 – 208].

Кауфман, Николай (1962). Пентатониката в българската народна песен. – В: *Българска музика*, 1962, № 1, с. 21 – 25 [Kaufman, Nikolay (1962). Pentatonikata v balgarskata narodna pesen. – In: *Balgarska muzika*, 1962, № 1, s. 21 – 25].

Кауфман, Николай (1977). Българска народна музика. София: Музика, 1977 [Kaufman, Nikolay (1977). *Balgarska narodna muzika*. Sofia: Muzika, 1977].

Кацарова, Райна (1943). Угърчинската пентатоника. – В: *Известия на Народния етнографски музей*, 14, 1943, с. 78 – 93 [Katsarova, Raina (1943). Ugarchinskata pentatonika. – In: *Izvestiya na Narodniya etnografski muzey*, 14, 1943, s. 78 – 93].

Кацарова, Райна (1952). Три поколения народни певци. – В: *Известия на Института за музика*, 1, 1952, с. 43 – 90 [Katsarova, Raina (1952). Tri pokoleniya narodni pevitsi. – In: *Izvestiya na Instituta za muzika*, 1, 1952, s. 43 – 90].

Кацарова, Райна (1956). Народни хора и игри в с. Хлевене, Ловешко. – В: *Известия на Института за музика*, 2 – 3, 1956, с. 4 – 169 [Katsarova, Raina (1956). Narodni hora i igri v s. Hlevene, Loveshko. – In: *Izvestiya na Instituta za muzika*, 2 – 3, 1956, s. 4 – 169].

Кацарова, Райна (1958). Иван Кюлев. – В: *Българска музика*, 1958, № 1, с. 22 – 27 [Katsarova, Raina (1958). Ivan Kyulev. – In: *Balgarska muzika*, 1958, № 1, s. 22 – 27].

Качулев, Иван (1955). Състояние на народната музика в Родопите. – В: *Комплексна научна Родопска експедиция през 1953. Доклади и материали*. София: БАН, 1955, с. 199 – 220 [Kachulev, Ivan (1955). Sastoyanie na narodnata muzika v Rodopite. – In: *Kompleksna nauchna Rodopska ekspeditsiya prez 1953. Dokladi i materialy*. Sofia: BAS, 1955, s. 199 – 220].

Кръстев, Венелин, съст. и ред. (1967). Добри Христов. Музикално-критическо и публицистическо наследство. Т. 1. София: БАН, 1967 [Krstev, Venelin, sast. i red. (1967). Dobri Hristov. Muzikalno-kriticheskoto i publitsisticheskoto nasledstvo. T. 1. Sofia: BAS, 1967].

Кръстев, Венелин, съст. и ред. (1970). Добри Христов. Музикално-критическо и публицистическо наследство. Т. 2. София: БАН, 1970 [Krastev, Venelin, sast. i red. (1970). Dobri Hristov. Muzikalno-kriticheskoto i publitsisticheskoto nasledstvo. T. 2. Sofia: BAS, 1970].

Кумичин, Мария (2017). Научната дейност на Тодор Тодоров в контекста на българската музикална фолклористика от втората половина на XX век. София: ИИИЗк, 2017, дисертация, ръкопис [Kumichin, Mariya (2017). Nauchnata deynost na Todor Todorov v konteksta na balgarskata muzikalna folkloristika ot втората polovina na XX vek. Sofia: IAS, 2017, disertatsiya, rakopis].

Кутева, Елена (1988). Терминологичният апарат в мелодичните концепции за българския фолклор. – В: *Българско музикознание*, 1988, № 1, с. 28 – 44 [Kuteva, Elena (1988). Terminologichniyat aparat v melodichnite kontseptsii za balgarskiya folklor. – In: Bulgarian Musicology, 1988, № 1, s. 28 – 44].

Моцев, Александър (1949). Ритъм и такт в българската народна музика. София: БАН, 1949 [Motsev, Alexander (1949). Ritam i takt v balgarskata narodna muzika. Sofia: BAS, 1949].

Моцев, Александър (1956). Нужна е по-голяма компетентност. – В: *Българска музика*, 1956, № 10, с. 19 – 22 [Motsev, Alexander (1956). Nuzhna e po-golyama kompetentnost. – In: Balgarska muzika, 1956, № 10, s. 19 – 22].

Найденова, Горица (2015). Музикалнофолклорните диалекти на Елена Стоин в звук. София: ИИИЗк, 2015 [Naydenova, Goritza (2015). Muzikalnofolklorните dialekti na Elena Stoin v zvuk. Sofia: IAS, 2015].

Найденова, Горица (2021). Иван Качулев, музикалните инструменти и звуковата среда. Теренни материали и научно дело. София: ИИИЗк, 2021 [Naydenova, Goritza (2021). Ivan Kachulev, muzikalnite instrumenti i zvukovata sreda. Terenni materiali i nauchno delo. Sofia: IAS, 2021].

Найденова, Горица (2024). Теренните видеозаписи на традиционни обреди, музика и танц в България и развоят на българската музикална фолклористика между 1954 и 1965 година. София: ИИИЗк, планов проект, 2024, ръкопис [Naydenova, Goritza (2024). Terennite videozapisi na traditsionni obredi, muzika i tants v Bulgaria i razvoyat na balgarskata muzikalna folkloristika mezhdu 1954 i 1965 godina. Sofia: IAS, planov proekt, 2024, rakopis].

Оголевец, Алексей С. (1946). Введение в современное музыкальное мышление. Москва: Музгиз, 1946 [Ogolevets, Aleksey S. (1946). Vvedeniye v sovremennoye muzykal'noye myshleniye. Moskva: Muzgiz, 1946].

Първанов, Ивайло (2023). Анна Илиева и документирането на традиционната танцова култура. – В: *Българско музикознание*, 2023, № 2, с. 36 – 56 [Parvanov, Ivaylo (2023). Anna Ilieva i dokumentiraneto na traditsionnata tantsova kultura. – In: Bulgarian Musicology, 2023, № 2, s. 36 – 56].

Стоин, Васил (1927). Българската народна музика. София: Печатница С.М.Стайков, 1927 [Stoin, Vasil (1927). Balgarskata narodna muzika. Sofia: Pechatnitsa S.M.Staykov, 1927].

Стоин, Елена (1956). Лазаруване в село Негушево, Елинпелинско. – В: *Известия на Института за музика*, 2 – 3, 1956, с. 189 – 213 [Stoin, Elena (1956). Lazaruvane v selo Negushevo, Elinpelinsko. – In: Izvestiya na Institutata za muzika, 2 – 3, 1956, s. 189 – 213].

Стоин, Елена (1957). Народни песни от Странджанския край. – В: *Комплексна научна Странджанска експедиция през 1955*. София: БАН, 1957, с. 325 – 441 [Stoin, Elena (1957). Narodni pesni ot Strandzhanskiya kray. – In: Kompleksna nauchna Strandzhanska ekspeditsiya prez 1955. Sofia: BAS, 1957, s. 325 – 441].

Стоин, Елена (1958). Днешното състояние на народната музика в Северозападна България. – В: *Комплексна научна експедиция в Северозападна България през 1956 година. Доклади и материали*. София: БАН, 1958, с. 365 – 385 [Stoin, Elena (1958). Dneshното sastoyanie na narodnata muzika v Severozapadna Bulgaria. – In: *Kompleksna nauchna ekspeditsiya v Severozapadna Bulgaria prez 1956 godina. Dokladi i materialy*. Sofia: BAS, 1958, s. 365 – 385].

Стоин, Лена (1988). Иван Качулев. Анкета. – В: *Българска музика*, 1988, № 9, с. 18 – 22 [Stoin, Lena (1988). Ivan Kachulev. Anketa. – In: *Balgarska muzika*, 1988, № 9, s. 18 – 22].

Тодоров, Тодор (1981). Българската музикална фолклористика до 9.IX.1944 г. София: БАН, 1981 [Todorov, Todor (1981). *Balgarskata muzikalna folkloristika do 9.IX.1944 g.* Sofia: BAS, 1981].

Тончева, Веселка (2005). Фолклористът Николай Кауфман. София: АИ „Марин Дринов“, 2005 [Toncheva, Veselka (2005). *Folkloristat Nikolay Kaufman*. Sofia: AI „Marin Drinov“, 2005].

Djoudjeff, Stoyan (1931). *Rythme et mesure dans la musique populaire bulgare*. Paris: Librairie Ancienne Champion, 1931.

Sherman, Sharon R. (1997). *Documenting Ourselves: Film, Video, and Culture*. Film and Media Studies. The University Press of Kentucky, 1997.